

CYPERN NYHETER

Nr 9/13 - SEPTEMBERNUMRET

Utgivningsdag 9 oktober 2013

INNEHÅLL

Presidentens tal i FN	sid. 1
USA om Cyperns roll	sid. 2
Möten med FN	sid. 2
Energinav i Medelhavet	sid. 3
Ny läkarutbildning	sid. 3
Kloster restaureras	sid. 4
Om Cyperns ekonomi	sid. 4
Utrikesminister på resa	sid. 5
Ikoner återlämnas	sid. 6
Ny ambassadör	sid. 6
Ny ledamot i CMP	sid. 6

Det finns mer information och äldre nyhetsbrev på ambassadens hemsida:
www.mfa.gov.cy/embassystockholm

Cypern Nyheter ges ut av Cyperns ambassad i Sverige.

E-post:
stockholmpress@mfa.gov.cy
Telefon: 08 - 24 50 08

Om du inte önskar få nyhetsbrevet i fortsättningen eller om du har förslag på andra som skulle vilja ha det (kostnadsfritt) så skriv till stockholmpress@mfa.gov.cy.

Presidentens anförande i FN

Cyperns president Nikos Anastasiades höll ett anförande inför FN:s generalförsamling den 26 september. Han tog upp det nuvarande dödläget i Cypernfrågan och sa att det är oacceptabelt och i förlängning kan få vida negativa konsekvenser för både grekcyprioter och turkcyprioter. "Jag är fast besluten att arbeta outtröttligt och målmedvetet för att nå en livskraftig och varaktig lösning, så att alla befolkningsgrupper i Cypern kan leva och trivas i ett modernt europeiskt land som fullt ut respekterar FN:s och EU:s värderingar och principer och som värnar om de grundläggande fri- och rättigheterna för alla sina medborgare och ser till deras fredliga samexistens och välmående samarbete", sa Anastasiades. Han uppmanade Turkiet och turkcyprioterna att visa beslutsamhet och engagemang och att anstränga sig för att få till stånd en återförening av Cypern. Han talade om sin "djupa oro" över vad som händer i olika delar av världen, om hot mot staters suveränitet eller mot regional och global stabilitet, och sa att det är viktigt att stärka FN:s roll och försäkra sig om att dess beslut genomförs. Cypern är ett exempel, sa han, det är "ett litet europeiskt land, som i nästan 40 år har varit delat med våld, trots många resolutioner från säkerhetsrådet som kräver en återförening och ett tillbakadragande av ockupationsstyrkorna". Anastasiades, upprepade sitt förslag, som han redan hade lagt fram, att återlämna spökstaden Famagusta till dess rättmätiga invånare, under överinseende av FN och i linje med säkerhetsrådets resolution 550 från 1984. Han är övertygad om att det skulle ge det cypriotiska folket tillförsikten tillbaka om att det är möjligt att nå en uppgörelse och skapa en "win-win"- situation för alla inblandade parter. För att "undvika att inleda en ny frustrerande förhandlingsprocess, är tidpunkten för starten av förhandlingarna inte lika viktig som det är att de ska genomföras med ett helhetsperspektiv, och innehålla substans och tydliga syften och mål", sa Anastasiades. Det är avgörande att tydligt slå fast, innan förhandlingarna inleds, att utgångspunkten för dem, och lösningen de leder till, ska följa FN:s resolutioner, avtal på hög nivå och omvandlingen av Cypern till en federal stat med två befolkningsgrupper ("a bi-zonal, bi-communal Federal State") som internationellt behandlas som en stat med enkel suveränitet, *en* internationell identitet och *ett* medborgarskap. Dessutom, menar Anastasiades, måste uppgörelsen vara ett uttryck för "vår egenskap som medlem i EU och befästa dess värderingar och principer fullständigt, genom att stärka EU:s roll i förhandlingsprocessen". Han hänvisade till den "mycket lovande potentialen i kolväteprospekteringen i Medelhavet" och sa att det "kräver att alla länder i regionen har ett nära samarbete". Energifrågor bör inte vara en källa till konflikt, utan en katalysator för konfliktlösning och regional integration, menade Anastasiades. När det gäller den ekonomiska krisen, sa Anastasiades att cyprioterna har antagit utmaningen och snart kommer att leda in landet på vägen som leder till återhämtning och tillväxt. Anastasiades önskar att nästa gång världssamfundet fokuserar på Cypern, ska det vara för Cyperns återförening.

Presidentens anförande finns i sin helhet på engelska på ambassadens webbplats.

USA om Cyperns viktiga roll i Mellanöstern

President Nikos Anastasiades och hans utrikesminister Ioannis Kasoulides träffade bland annat medlemmar i den amerikanska regeringen vid sitt besök i USA.

Barack Obama: USA:s president tackade Anastasiades och Cypern för dess bidrag för fred och stabilitet i Mellanösternregionen och östra Medelhavet. Han uttryckte också sin tillfredsställelse över Anastasiades ansträngningar att återuppta en väl förberedd och **konstruktiv** dialog för att få övergripande och hållbar lösning på Cypernfrågan.

Anastasiades samtal med president Obama ägde rum den 23 september under en middag för stats- och regeringschefer som den amerikanska presidenten stod värd för.

Vicepresident John Biden: Anastasiades träffade Biden den 27 september i Vita huset. Även han

uttryckte sin uppskattning för Cyperns starka stöd vid internationella insatser för att främja säkerheten och stabiliteten i regionen.

Biden bekräftade också det långvariga amerikanska engagemanget för att få till stånd en återförening av Cypern som en federation med två zoner och två befolkningsgrupper ("a bizonal, bicommunal federation") och såg fram emot att en ny omgång av intensiva förhandlingar under FN:s överinseende ska öppnas. De båda männen var eniga om att det behövdes nya impulser i Cypernsamtalen.

Biträdande statssekreterare William Burns: utrikesminister Kasoulides träffade Burns i regeringskansliet. Cypernfrågan togs upp, men till största delen

fokuserade mötet på de bilaterala förbindelserna med USA och i synnerhet på Cyperns roll i den instabila Mellanösternregionen när det gäller: den syriska krisen, Cyperns ståndpunkter i Mellanösternproblemet och Cyperns relationer med Israel, Libanon, Egypten med flera.

"Cyperns viktigaste roll just nu är att delta i kampen mot terrorismen, kampen mot smuggling av material för massförstörelsevapen och kampen mot organiserad brottslighet, narkotika och människohandel", sa Kasoulides efter mötet.

Han hoppas, fortsatte han, att "månaderna som följer kommer att visa resultatet av den förbättrade relationen som Cypern för närvarande har med USA, som en följd av sin erkänt viktiga roll i regionen".

Möten med FN-ledningen

Jan Eliasson: Kasoulides hade, inför ett påföljande möte med FN:s generalsekreterare, ett möte på tu man hand med FN:s biträdande generalsekreterare, Jan Eliasson, den 23 september.

Han tog då upp nödvändigheten av att förhandlingarna i Cypernsamtalen förbereder mötet mellan befolkningsgruppernas ledare ordentligt och förhandlar fram en avsiktsförklaring.

De måste också komma överens om en metod för hur samtalen ska föras, så att man ser till helheten, i stället för att ha ändlösa diskussioner om hur landet ska styras.

Förhandlingarna skulle föras framåt om man arbetade parallellt med de tre huvuddelarna: a) den direkta förhandlingen mellan förhandlaren och Turkiet, b) främja förslaget om Famagusta och c) förstärka EU:s roll vid samtalen.

Ban Ki-Moon: den 23 september träffade Anastasiades, FN:s generalsekreterare för att samtala om förberedelserna inför att Cypern-förhandlingarna ska återupptas.

Han berättade efteråt att han hade informerat Ki-Moon om sin starka övertygelse om att ett aktivt deltagande av EU inte bara kommer att vara till fördel i processen, utan att det också kommer att öka ansträngningarna avsevärt för att nå en rättmätig lösning som gör den nya staten Cypern till en, inom EU, likvärdig stat, i fullständig överensstämmelse med EU:s regelverk.

Presidenten upprepade grekcyprioternas förslag för Ki-Moon om den ockuperade spökstaden Famagusta. Förslaget skulle inte bara öka ansträngningarna för att nå en heltäckande lösning, det skulle ha en avgörande betydelse, menar han.

Nikos Kasoulides och Jan Eliasson

Grekcyprioter och turkcyprioter skulle återigen börja tro på de möjligheter en lösning på Cypernfrågan kunde medföra. Genom att gemensamt återuppbygga staden kanske folk skulle känna vilka positiva effekter en återförening av landet skulle innebära.

Under det här mötet passade generalsekreteraren också på att berömma Anastasiades, enligt FN:s presstjänst, för hans insatser i hanteringen av den ekonomiska och finansiella krisen i Cypern.

Vision om energinav i östra Medelhavet

Cypern har en vision att bli ett nav för energiförsörjningen i östra Medelhavet och bidra till geopolitisk stabilitet och ekonomisk utveckling i regionen, sa den cypriotiske ministern för energi, handel, industri och turism, Yiorgos Lakkotrypis, i ett tal när han besökte New York den 12 september.

Geografin var tidigare en nackdel för Cypern, men nu när spelets regler har ändrats och Cypern samarbetar med Israel, är den i stället landets huvudsakliga fördel, menade han.

Vid sitt besök i New York träffade Lakkotrypis organisationer och företag som arbetar med

energifrågor, tankesmedjor, statstjänstemän, korrespondenter och amerikanska medier som bevakar energifrågor.

Lakkotrypis upprepade sina ståndpunkter när han tog upp frågan om Cyperns nya förutsättningar vid det informella mötet mellan EU:s energiministrar, som hölls i Vilnius, Litauen, den 19-20 september. Han informerade sina kolleger i EU om framstegen när det gäller kolväteprospekteringen i Cyperns exklusiva ekonomiska zon och sa att "det östra Medelhavet kan utvecklas till en ny och pålitlig energileverantör för EU och internationella marknader".

Lakkotrypis sa också att han tror att den terminal för flytande naturgas, som Cypern planerar att bygga, "skulle kunna förändra de geopolitiska och ekonomiska förhållandena i regionen positivt och stärka det regionala samarbetet mellan länderna i östra Medelhavet".

Samtidigt med detta projekteras ett samarbete när det gäller elnät, berättade han. Israel, Cypern och Grekland har nyligen tecknat en avsiktsförklaring om samarbete. "Vårt slutliga mål är att sänka kostnader och priser och att stärka försörjningstryggheten", sa han.

Ny läkarutbildning

Cyperns statliga universitet startade i september 2013 sin nya läkarutbildning, det är den första statliga kompletta medicinska grundutbildningen i Cypern, ett sexårigt program vid University of Cyprus i Nicosia. Studenterna som genomför utbildningen blir behöriga läkare.

Utbildningsprogrammet har hämtats från väl ansedda och väletablerade europeiska medicinska högskolor, och en egen läroplan för medicinsk vetenskap har också utarbetats, som är anpassad till Cyperns behov och miljö.

Den kompetens och de resurser som finns vid Cyperns universitet kommer att kompletteras med internationella experter, som kommer att bidra till att utveckla utbildnings-, forsknings- och administrativa delar i nya läkarutbildningen.

I år startades också ett medicinskt program på ett av de privata universiteten i Cypern, School of Medicine vid European University of Cyprus.

Undervisningen på det privata universitetet sker på engelska, för att det ska vara lättare för studenterna att efter utbildningen kunna arbeta var som helst inom EU och inom andra internationella hälso- och sjukvårdssystem.

Sedan tidigare har det privata universitetet, University of Nicosia, ett program för vidareutbildning av läkare i samarbete med ett universitet i Storbritannien.

Kloster i det ockuperade området kommer att restaureras

Restaurering i aposteln Andreas kloster på den ockuperade halvön Karpas beräknas starta i januari 2014, enligt Takis Hatzidimitriou, som representerar den grekcypriotiska sidan i den tekniska kommittén för kulturarv.

I mitten av september undertecknades två avtal, dels mellan den tekniska kommittén för kulturarv och FN:s utvecklingsprogram, UNDP, och dels mellan Cypriotiska kyrkan och UNDP. Tack vare dessa kommer klostret att kunna vara återställt till år 2017, räknar man med. Idag är det i ett mycket dåligt skick på grund av den turkiska ockupationen sedan 1974, en gång i tiden var det en stolthet för alla cyprioter.

Projektet finansieras bland annat genom bidrag från Cypriotiska kyrkan. Den turkiska invasionen 1974 på Cypern och den efterföljande

ockupationen av norra delen av ön har allvarligt, och i många fall irreversibelt, skadat Cyperns kulturarv, trots att det finns internationellt bindande fördrag om skydd av kulturarvet. De mest omfattande skadorna har noterats

på öns ockuperade kyrkor, där kyrkoskepp, fresker och mosaiker har vandaliserats eller tagits bort.

Vissa kyrkor används idag som stall, moskéer eller som en del av militära läger.

Aposteln Andreas kloster är idag i mycket dåligt skick, men kommer att återställas.

Uttalanden om Cyperns ekonomi

Cyperns ekonomi kommer att återhämta sig, sa Nikos Anastasiades den 1 september, "om vi är disciplinerade i vår budget- och skattepolitik och inte avviker från vad vi har föresatt oss att prioritera: en ny- och välstrukturerad stat, en målinriktad, riktig socialpolitik. Då tror jag att vi lyckas. Jag säker på att vår ekonomi börjar återhämta sig genom vår aviserade politik och de incitament vi har gett som lockar utländska intressen och investeringar".

Internationella valutafonden, IMF, godkände den 17 september sin andel i den andra delen av det ekonomiska stödet till Cypern. Beslutet åtföljdes av positiva rapporter om Cyperns stora ansträngningar.

"Det kontinuerliga ansvarstagandet, liksom en konsekvent implementering av vissa politikområden, är alltid

avgörande för programmets framgång", enligt ett pressmeddelande från IMF.

Eurogruppens ger en lika positiv utvärdering och det var därför även den utbetalningen godkändes. Regeringens beslutsamhet att genomföra programmet och gå vidare med alla nödvändiga reformer, som de menar är nödvändiga oavsett den ekonomiska krisen, uppskattas nu både i Cypern och internationellt.

Regeringens talesman, Christos Stylianides, sa att implementering av programmet för låneavtalet är den kortaste vägen till återhämtning av ekonomin i dag. Cypriotiska regeringens politik är på rätt kurs, menar han, med konsolidering av ekonomin, en ny kraftigt reformerad statsförvaltning och återgång till utveckling och framsteg.

Ett annat positivt budskap har nyligen levererats av trojkan och det gällde aktuarierapporten för fonder inom socialförsäkringsområdet. Cypern har en skyldighet, enligt samförståndsavtalet, att ta fram en sådan rapport. Det har skett i enlighet med de bestämmelser och den tidsram som fastställts i avtalet med trojkan. Rapporten har utvärderats av ILO:s sekretariat som har ratificerat dess slutsatser.

Den 25 september bedömdes rapporten av Arbetsgruppen om åldrandet inom Kommittén för ekonomisk politik i EU. Arbetsgruppen om åldrandet antog slutsatserna utan några invändningar och var nöjd med motiveringarna och korrektheten i presentationen.

Det är en positiv utveckling för Cypern, som innebär att landet kan slippa att vidta ytterligare åtgärder.

Utrikesministern på rundresa

Egypten

Den 1-3 september togs Kasoulides emot av Egyptens interimspresident Adly Mansour och hade samtal med premiärminister Hazem El Beblawy om ländernas bilaterala ekonomiska samarbete och med oljeminister Sherif Ismail om samarbetet i energifrågor.

Han träffade även utrikesministern Nabil Fahmi, samtalen fokuserade främst på utvecklingen i Egypten, Cypernfrågan, bilaterala relationer, energifrågorna, Syrien och övriga Mellanöstern.

Han upprepade Cyperns stöd till det egyptiska folkets strävan mot demokratisering. Fahmi å sin sida försäkrade Kasoulides om fortsatt stöd från Egypten i olika internationella fora och sa att alla relevanta FN-resolutioner måste respekteras vid en lösning av Cypernfrågan.

De enades om behovet av regelbundna möten för att främja det bilaterala samarbetet inom områdena energi, kolväteprospektering, havspolitik, liksom inom turism, handel och investeringar.

Under sitt besök träffade Kasoulides också generalsekreteraren för Arabförbundet, Nabil El Arabi; patriarken Theodoros II av Alexandria; storimamen vid Al Azharmoskén och även patriarken i den koptiska kyrkan i Egypten.

Utrikesministrarna Manuel García-Margallo och Ioannis Kasoulides.

Portugal

Idén om ett informellt rådgivande forum för EU:s medlemsstater vid Medelhavet diskuterades även vid mötet med portugisiska utrikesministern Rui Chancelle de Machete under Kasoulides besök i Lissabon den 17-18 september.

Likaså diskuterades bilaterala frågor, Cypernfrågan och den aktuella utvecklingen i sydöstra Medelhavsområdet och Mellanöstern, med särskild tonvikt på situationen i Syrien och Egypten.

De undertecknade dessutom ett samförståndsavtal om politiska konsultationer mellan utrikesministerierna i Cypern och Portugal.

Spanien

Den 16-17 september var Kasoulides på besök i Madrid där han träffade sin spanska kollega José Manuel García-Margallo.

De talade bland annat om bilaterala frågor, den aktuella utvecklingen i sydöstra Medelhavsområdet och Mellanöstern, med särskild tonvikt på situationen i Syrien och Egypten.

De enades om behovet av att tillsammans inrätta ett informellt rådgivande forum, som förbinder EU-länderna vid Medelhavet, det första mötet kommer att äga rum i oktober.

Fokus kommer att vara frågor som har anknytning till EU, såsom ekonomi, södra grannskapet, frågor om illegal invandring, turism, jordbruk med mera.

Gymnichmötet i Litauen

Kasoulides deltog i det informella så kallade Gymnichmötet för medlemsstaternas utrikesministrar och EU:s råd för utrikes frågor den 7-8 september.

När den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik diskuterades, förde Kasoulides fram åsikten att EU bör prioritera att ytterligare stärka sin roll i civila uppdrag, eftersom det är genom dem som unionens mjuka makt blir mer uppenbar.

I diskussionerna om hur man ytterligare kan förbättra relationen EU - Nato, hänvisade ministern till Cyperns avsikt att ansöka om medlemskap i Nato-projektet Partnerskap för fred och menade att det också kommer att bidra till att förbättra förbindelserna.

Kasoulides uttryckte också på det här mötet att Cypern är berett att bistå i evakueringen av EU-medborgare från Syrien, om så bedöms nödvändigt.

Danmark

Den 6 september besökte Kasoulides danska utrikesministern Villy Søvndal. De diskuterade bland annat Cypernfrågan, bilaterala relationer och hur de kan stärka samarbetet mellan de två länderna, särskilt när det gäller grön tillväxt såväl som andra frågor av gemensamt intresse.

De utbytte också åsikter om den senaste utvecklingen i Syrien och Egypten.

Fyra stulna ikoner i ockuperad kyrka förs tillbaka

Den cypriotiska kyrkan har sedan länge försökt få tillbaka de fyra ikoner som finns i Nederländerna och som stulits från den ockuperade Kristi kyrka Antiphonitis i Kalograia i norra Cypern. Nu står det klart att ikonerna kommer att återföras, efter en begäran från cypriotiska myndigheter.

Överlåtelsehandlingen undertecknades i september av Cyperns ambassadör i Haag, Kyriacos Kouros, och generaldirektören för kultur- och medieenheten vid utbildningsdepartementet i Haag, Marjan Hammersma.

Ikonerna avbildar S:t Peter, S:t John, Markusplatsen och S:t Paul, och är daterade till omkring 1500-talet.

I maj 1995 upptäcktes ikonerna hemma hos ett äldre par i Rotterdam, som hade köpt dem i god tro 1971.

De cypriotiska myndigheterna grundade sin begäran på bestämmelser i en nederländsk lag från år 2007 om återlämnande av kulturföremål som härrör från ett ockuperat territorium. Den är baserad på 1954 års Haagkonvention om skydd för kulturell egendom i händelse av väpnad konflikt. 1954 års första Haagprotokoll föreskriver

bland annat att varje konventionsstat förbinder sig att återföra kulturell egendom som har exporterats illegalt från ett ockuperat territorium till myndigheterna i ursprungslandet.

Den cypriotiska kyrkan gick till domstolen med kravet att få tillbaka ikonerna under perioden 1995-2002.

Cyperns regering uttrycker sin stora uppskattning för att Nederländerna återlämnar ikonerna. Det är en gest som understryker

den starka vänskapen mellan de två länderna, skriver regeringen i ett pressmeddelande, och deras aldrig sviktande engagemang för att skydda det gemensamma europeiska kulturarvet, där det kulturella arvet i den ockuperade delen av Cypern utgör en oskiljaktig del. Det bekräftar också behovet av respekt för bestämmelserna i Haagkonventionen från 1954 och dess protokoll från samtliga avtalsslutande stater.

Ny ledamot i CMP-kommitté

Théophilos V. Theophilou är sedan den 2 september grekcyprioternas representant i Kommittén för saknade personer i Cypern (CMP), som verkar under FN:s överinseende. Dess uppdrag är att undersöka 1468 fall av saknade grekcyprioter och greker och 502 fall av saknade turkcyprioter. Den består av en representant för grekcyprioterna, en för turkcyprioterna och en tredje som har nominerats av Röda Korsets Internationella Kommitté (ICRC) och utsetts av FN:s general-sekreterare.

Läs mer på: www.cmp-cyprus.org.

Nye ambassadören möter svenska kungen

Mellanöstern och den roll Cypern kan spela i regionen och om situationen i Cypern.

Kakouris försäkrade kungen om sin beredskap att bidra till att ytterligare förstärka de traditionellt vänliga banden mellan länderna och kungen önskade honom framgång med det.

Kakouris framförde varma och hjärtliga hälsningar från Cyperns president, varpå kungen uttryckte sin tacksamhet och återgäldade hälsningen.